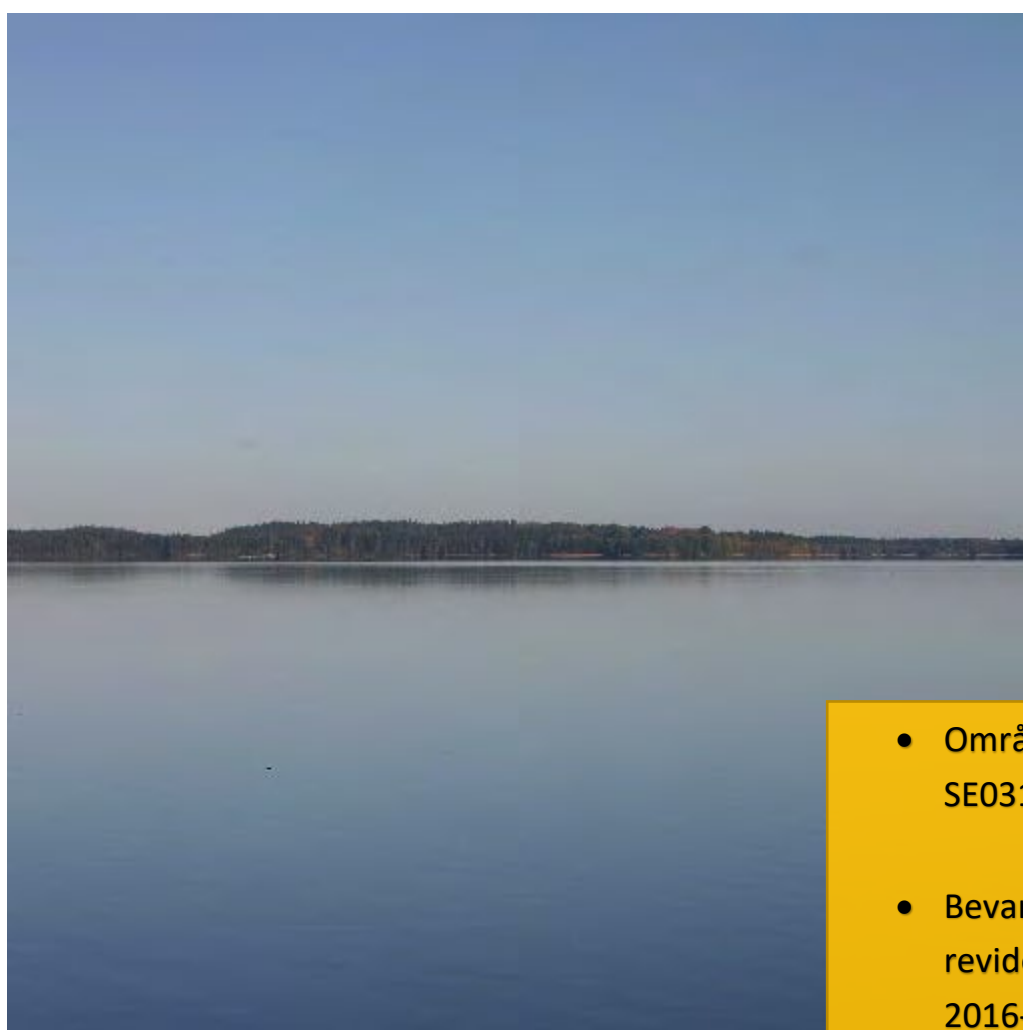

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Vallsjön

- Områdeskod
SE0310424
- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2006-04-20
År-Mån-Dag
- Beteckning
0600-40-0424

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. I EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv finns krav på att medlemsländer ska utpeka Natura 2000-områden. Syftet med Natura 2000-områden är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom att utpeka områden åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade värdena i områdena. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

När den första bevarandeplanen för ett område är klar ska den fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska sedan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den reviderade bevarandeplanen behöver inte fastställas på nytt. Bevarandeplanen ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen så att vi har tillgång till den senaste kunskapen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Det betyder att de uppgifter som finns i den här bevarandeplanen inte nödvändigtvis stämmer med de uppgifter som finns i tidigare versioner av bevarandeplanen. Ändringar av gränser, naturtyper och arter måste godkännas och beslutas av regeringen. Eventuella ändringar som skett i den här bevarandeplanen ska rapporteras av Länsstyrelsen till regeringen för beslut när tillfälle ges. I bevarandeplanen framgår det vilka uppgifter som har ändrats sedan den förra planen och om ändringarna ännu inte är beslutade. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån det tillstånd som förekommer i verkligheten. Det är därför viktigt att bevarandeplanen i så stor omfattning som möjligt speglar verkligheten, oavsett om ändringarna har hunnit beslutas av regeringen eller inte.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön inom området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden är det viktigt att

samråda med Länsstyrelsen innan åtgärden påbörjas. Vid skogsbruksåtgärder ska i stället Skogsstyrelsen samrådas för att få information om ifall det kan behövas tillstånd enligt Natura 2000-bestämmelserna för att få genomföra åtgärderna. Mer information finns på Länsstyrelsen webbplats, www.lansstyrelsen.se/jonkoping.

Du kan även kontakta en handläggare genom att antingen skicka ett e-postmeddelande till jonkoping@lansstyrelsen.se, eller ringa Länsstyrelsens växel på 010-223 60 00.

Kartor

Som en bilaga till detta dokument finns en karta som visar Natura 2000-områdets gräns, områdets naturtyper och deras bevarandestatusar så som de såg ut när bevarandeplanen skrevs.

Du kan även hitta information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Kartverktyget kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på "Kartverktyget Skyddad natur" i valfri sökmotor i en webbläsare.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon: 010-223 60 00
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se
- Länsstyrelsens webbsida: www.lansstyrelsen.se/jonkoping/natur-och-landsbygd/skyddad-natur

Vid frågor om skogsbruksåtgärder i Natura 2000 kontakta Skogsstyrelsen:

- Telefon: 036-35 93 00
- E-post: skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Kartor:

- Kartverktyget skyddad natur: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se>
- Länsstyrelsens karttjänster: www.lansstyrelsen.se/jonkoping/om-oss/vara-tjanster/karttjanster-och-geodata

Innehåll

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0310424 Vallsjön	5
Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000.....	5
Beskrivning av området.....	6
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	6
Vad kan påverka värdena negativt?	7
Prioriterade bevarandeåtgärder	8
Bevarandeåtgärder.....	8
Uppföljning av naturtyper och arter	9
Skydd och reglering	9
Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet	10
3110 – Näringsfattiga slättsjöar	10
Beskrivning	10
Bevarandemål.....	10
Bevarandestatus.....	11
Dokumentation	12
Bilagor.....	13
Bilaga 1: Områdeskarta	14
Bilaga 2: Naturtypskoder för kartan.....	15
Bilaga 3: Fördjupad beskrivning av bevarandemål för sötvattenanknutna arter och naturtyper med koppling till vattenkraft.	16
Bilaga 4: Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	19

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0310424 Vallsjön

Kommun: Nässjö, Sävsjö

Huvudavrinningsområde (HARO): Emån (74 000)

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: År-Mån-Dag

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2006-04-20

Markägarförhållanden: Privat, kommunalt, Svenska kyrkan

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej

pSCI: 1998-12

SCI: 2005-01

SAC: 2011-03, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1 Vallsjöns naturtyper med arealer. Naturtyperna indelas i gynnsam bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke gynnsam naturtyp uppfylls definitionen för naturtypen men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Naturtyperna arealer är fastställda i regeringsbeslut om inget annat framgår.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Gynnsam	Icke gynnsam	Totalt
3110 Näringsfattiga slättsjöar	708.1 ha		708.1 ha
Total areal naturtyper	708.1		
Natura 2000-områdets totala areal	708.1		
# Ej ännu av Regeringen beslutad areal. Naturtyp 3110 har minskat med 0,6 ha sedan senaste beslutet på grund av tidigare felrapportering.			

Beskrivning av området

Vallsjön är en näringsfattig klarvattensjö som hör till naturtypen näringsfattiga slättsjöar. Sjön har en areal på cirka 708 hektar och ett största djup på 17 meter. Sjöbotten består både av minerogent material som grus och sten och av organogent material. Stränderna består mestadels av sand och sten. Övervattensväxtligheten är sparsam förutom i Farstorpssviken där vassarna är rikligare.

Vallsjön har vattenförekomst-ID WA90114553.

Vallsjön ingår i Emåns vattensystem. Avrinningsområdet är 2540 hektar stort. Tillrinningsområdet består mestadels av skogsmark, knappt en fjärdedel åkermark och mindre inslag av myrmark. Vallsjöns närmaste omgivning består av barr- och blandskog med en relativt stor andel betesmark och odlad mark.

Vallsjön är naturvärdesbedömd enligt System Aqua år 2003 och bedömdes då ha högt naturvärde. Vallsjön är ytvattentäkt för Sävsjö kommun och är även klassad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten ur naturvårdssynpunkt.

Förekomst av den nationellt rödlistade cyanobakterien sjöhjortron (*Nostoc zetterstedti*) samt cyanobakterien sjöplommon (*Nostoc pruniformis*) gör sjön särskilt intressant, och sjön har ett högt värde som genbank för de arterna. Arterna är indikatorarter för näringsfattiga, icke försurade klarvattensjöar så som Vallsjön. Sjhjortron är så pass ovanlig att det finns ett nationellt intresse av att skydda vatten där arten förekommer.

Vattenförvaltningens senaste klassning av Vallsjön är måttlig ekologisk status och ej god kemisk status. I tidigare statusklassningar av sjön har ekologisk status bedömts vara god, men på grund av ändrade bedömningsgrunder för hur statusklassningen ska göras har sjön nu en sämre status på grund av de dåliga syrgasförhållandena som funnits länge i sjön. Den sämre statusen är alltså inte ett resultat av en pågående försämring av sjön. Sjön uppnår ej god kemisk status med avseende på kvicksilver och PBDE (bromerad difenyleter), då gränsvärdena för dessa ämnen överskrider i alla Sveriges ytvattenförekomster.

Klassningen av näringsämnen visar på hög status då totalfosforhalten är låg (10 µg/l). Sjön har en god buffringsförmåga mot försurning och de senaste årens lägsta uppmätta pH är 7,1, med ett medelvärde på pH 7,5.

Vallsjön är näringsfattig och fosfor-och kvävehalterna i ytvattnet visar inte på någon nämnvärd förhöjning, trots påverkan från både jordbruksmark och fritidsbebyggelse. Vallsjön skiktas på sommaren och får ibland problem med syrebrist i bottenvattnet. Nedbrytningen vid botten är så stor att syret ibland tagit slut under sommarskiktningen. Detta trots att näringshalten är låg i ytvattnet. Fosforinnehållet i bottensedimentet är dock stort och totalmängden organisk kol (TOC-halterna) måttligt höga vilket kan bidra till stor nedbrytning och syrebrist.

Vallsjön har tidigare sänkts med sammanlagt 1.8 meter. Vallsjön regleras för både kraft- och vattenförsörjningsändamål med en amplitud på max 49 cm.

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Motivering

Området har höga värden knutna till naturtypen näringsfattiga slättsjöar. Sjön har en artrik bottenfauna, ett rikt fågelliv och här förekommer även den rödlistade cyanobakterien sjöhjortron.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena i området är naturtypen Näringsfattig slättsjö (3110), som är den huvudsakliga livsmiljön för områdets alla arter. Fortlevnaden av områdets arter är starkt beroende av naturtypens bevarandestatus. Även fortlevnaden av de rödlistade cyanobakterierna i sjön borde prioriteras, så dessa är ovanliga och har ett potentiellt nationellt skyddsvärde.

Vad kan påverka värdena negativt?

Nedan redovisas exempel på hot som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska i stället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att hoten listade här ej är beslutade förbud eller föreskrifter liknande de som finns för till exempel naturreservat, utan är tänkt att användas för att underlätta tillståndsprövning och för att påvisa vad som teoretiskt kan påverka Natura 2000-området negativt.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Generella hot mot områdets naturtyper och arter

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet i angränsande områden som inte tar god miljöhänsyn till vattenmiljön och kan påverka naturvärdena i området negativt. Exempel är genom att påverka vattnets siktdjup eller vattenfärg.
- Utsläpp av föroreningar från punktkälla, till exempel avlopp, dagvatten, industri eller liknande som påverkar sjöns vattenkvalitet negativt.
- Spridning av främmande invasiva arter.
- Klimatförändringar. Förändringar i klimatet kan påverka naturtypens förutsättningar att upprätthålla livskraftiga populationer av typiska arter, exempelvis genom vattenbrist, höga temperatur eller låga syrehalter.
- Eventuella dammar och vägtrummor som utgör vandringshinder för arter i vattensystemet.
- Avvattande åtgärder inom och utom området som kan skada hydrologin, till exempel dikning och dämning.
- Rensning av till sjön mynnande diken, om det innebär att fisket kan skadas (se 11 kap. 15 § Miljöbalken om skyldighet att göra anmälan till länsstyrelsen om fisket kan skadas, avser både allmänt och enskilt fiske och både yrkesfiske och fritidsfiske).
- Minskning av arealen naturliga strandmiljöer, till exempel exploatering utmed sjön etcetera.
- Försurning genom atmosfärisk deposition. Försurning är ett generellt hot mot sjöns cyanobakterier, bland annat den hotade arten sjöhjortron.

- Förändringar av närings- och kemiska förhållanden orsakade av mänsklig aktivitet. Ökade närings- och eller humushalter är ett hot mot sjöns cyanobakterier, bland annat den hotade arten sjöhjortron.
- Brist på ekologiskt funktionella kantzoner, det vill säga kantzoner som är tillräckligt breda för att skapa goda ekologiska förhållanden.
- Igen slamning av botten orsakade av skogsbruk, jordbruk och dagvatten.
- En ökad humushalt i vattnet betraktas generellt som ett av de största hoten mot sjöns cyanobakterier.
- Fiske som är ensidigt riktat mot vissa arter eller som är för hårt i förhållande till sjöns naturliga produktionsförmåga kan påverka konkurrensförhållanden och artsammansättning.
- Reglering av sjön som inte är miljöanpassad eller anpassad till ett förändrat klimat riskerar att påverka den hydrologiska regimen negativt med påverkan på områdets bevarandevärden som följd. Framför allt gäller detta om regleringen kan medföra låga och sjunkande sjönivåer under känsliga perioder eller onaturligt snabba nivåförändringar. Exempel på påverkan av reglering är nivåförändringar under kritiska livsstadier (romutveckling, yngelstadium och fortplantning).
- Vattenuttag under känsliga perioder med låg tillrinning som till exempel torka.
- Störning på fågellivet från friluftsliv.
- Utbyggnad av vindkraft som kan påverka sjöns betydelse som födosöksområde för till exempel storlom som kan häcka i intilliggande sjöar.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Prioriterade bevarandeåtgärder är sådana åtgärder som syftar till att förbättra syrgasförhållandena och fiskens och cyanobakteriernas förutsättningar i sjön.

Bevarandeåtgärder

Näringsfattig slättsjö (3110)

- Hur sjön enligt dom får regleras behöver ses över gällande amplitud, flöden, regleringsstrategi och tider när nivåförändrande reglering sker. Syftet är att uppnå bevarandemålen kopplat till naturtypen Näringsfattig slättsjö och de för naturtypen typiska arterna. Regleringen behöver anpassas så att arternas krav på lek- och uppväxtområden inte riskeras att påverkas negativt av regleringen samt till ett förändrat klimat.
- Regelverket för fiskets bedrivande bör anpassas för att få till stånd en hållbar och långsiktig förvaltning av fiskbestånden. Framtagen förvaltnings- och utvecklingsplan (fiskevårdsplan) bör uppdateras efterhand som ny och aktuell data eller kunskap framkommer.
- Vidta åtgärder för att förhindra spridning av invasiva främmande arter till Vallsjön. En bra början är att se till att alla iläggingsplatser för båtar runt sjön har information om tvättning av båtar och utrustning och om de vanligaste invasiva främmande arterna i vattenmiljöer. Sjön ska övervakas efter tidiga fynd av invasiva främmande arter så att bekämpningsåtgärder kan påbörjas så fort som möjligt.
- Uttag av vatten i tillflöden samt vattendomar som skadar förutsättningar för gynnsam bevarandestatus bör (om)prövas om det krävs för att motverka negativ påverkan från vattenreglering eller eventuella vattenuttag.

- Där det är motiverat och relevant ska fria vandringsvägar för fisk och andra djur vid icke naturliga vandringshinder skapas för att motverka den negativa påverkan som finns från tillfälliga eller permanenta onaturliga hinder.
- Det nuvarande vattenskyddsområden tillkom innan Miljöbalken trädde i kraft och bör ses över och revideras för att bättre synka med modern lagstiftning och miljökrav.
- Kontinuerlig översyn och vid behov åtgärder av små avlopp och påverkan från jordbruket i sjöns närområde för att uppnå målen för fosfor i sjön. Detta är även en relevant åtgärd för att förbättra cyanobakteriernas förutsättningar.
- Sjön är av ett sådant värde för cyanobakteriernas bevarande att det även kan vara relevant att överväga om det kan behövas förebyggande åtgärder för att undvika en försämring i sjöns fosfor-, kväve- och humushalter.
- Vid åtgärder som utförs i anslutning till sjön eller tillrinnande vattendrag bör en skyddszon finnas mot vattnet. Denna skyddszon får i varje enskilt fall anpassas efter åtgärden samt hur den kan tänkas påverka sjön och dess värden.
- Översyn av eventuell störning från friluftslivet och behov av åtgärder, till exempel inrättande av fågelskyddsområde.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att följa upp och uppdatera informationen om naturtyper och arters bevarandestatus i området enligt vägledning från Naturvårdsverket. Uppföljningen ska bidra med information i vilken grad de bevarandemål som satts upp uppfylls och därmed om gynnsamt tillstånd uppnås (gynnsam bevarandestatus på områdesnivån). Uppföljningen ska även bidra med underlag för beslut om restaurering och skötsel.

Skydd och reglering

Hela sjön ingår i Vallsjöns fiskevårdsområde och har en fiskevårdsplan från år 2004.

Hela sjön är vattenskyddsområde och har föreskrifter från 1993.

Området omfattas av strandskydd 100 meter.

EU:s ramdirektiv för vatten utgör grund för skydd av vatten. Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning genom förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Syftet med lagstiftningen är bland annat att ställa krav på icke försämring av ytvatten med avseende på både ekologisk och kemisk status. Ytterligare skydd, utöver dessa och skogsvårdslagens och miljöbalkens allmänna bestämmelser, bedöms för närvarande inte behövas.

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att området omfattas av punkt 1 i bilaga IV för Vattendirektivet, vilket innebär att bevarandet eller förbättrandet av vattnets status inom området är en viktig faktor för Natura 2000-områdets skydd.

Bevarandemålen som står beskrivna i den här bevarandeplanen ska vara underlag till Vattenmyndighetens arbete att fastställa miljökvalitetsnormer för vatten.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet

3110 – Näringsfattiga slättsjöar

Beskrivning

Naturtypen Näringsfattig slättsjö är Natura 2000-områdets enda naturtyp, och täcker hela dess yta.

För naturtypen finns de typiska fågelarterna storlom och fiskgjuse i området, som båda häckar i anslutning till sjön. I sjön finns även kortskottsväxterna braxengräs, notblomster och strandpryl, vilka också är typiska arter för naturtypen näringsfattiga slättsjöar.

Förekommande fiskarter i Vallsjön är abborre, gädda, lake, mört, sik och sutare. Eventuellt förekommer även elritsa och öring. Sutaren är introducerad i början på 1900-talet, men övriga fiskarter räknas som naturliga. Flodkräfta har tidigare funnits i sjön, men idag finns rikligt med signalkräfta som introducerades i sjön första gången 1985. I bottenfaunan förekommer de regionalt sällsynta nattsländearterna *Mystacides azurea*, *Ceraclea annulicornis*, *Oetis testacea* och manteldammsnäcka (*Myxas glutinosa*).

Bevarandemål

- Naturtypen ska ha klart vatten med stort siktdjup och lågt näringsinnehåll (>5m respektive totalfosfor <10,0 ug/l). Bevarandemålet har tillkommit sedan den senaste revideringen av bevarandeplanen.
- Vattenstatusen ska inte påverkas av gödning eller skogsbruk i sjöns närområde.
- Artsammansättningen ska vara naturlig.
- Sjön ska ha stränder som tidvis blottläggs och som under dessa perioder hyser annuell pionjärvegetation. Perioden som avses är från mitten på maj till mitten på augusti. Bevarandemålet har tillkommit sedan den senaste revideringen av bevarandeplanen. Länsstyrelsen bedömer att påverkan från vattenreglering är ett potentiellt hinder för att uppnå det här bevarandemålet.
- Naturligt förekommande arter ska kunna nå sina naturliga uppehålls- och reproduktionsområden. Bevarandemålet har tillkommit sedan den senaste revideringen av bevarandeplanen. Länsstyrelsen bedömer att påverkan från tillfälliga eller permanenta onaturliga hinder och vattenreglering är potentiella hinder för att uppnå det här bevarandemålet.
- Habitaten ska hysa livskraftiga populationer av typiska arter som storlom och den rödlistade kolonibildande cyanobakterien sjöhjortron. Bevarandemålet har ändrats sedan den senaste revideringen av bevarandeplanen, då målet tidigare var att det skulle finnas ”inslag av typiska arter” i naturtypen. Länsstyrelsen bedömer att påverkan från vattenreglering är ett potentiellt hinder för att uppnå det här bevarandemålet.
 - Onaturliga vattenståndsvariationer till följd av regleringar, kan omintetgöra eller försena storlomens häckning. Under perioden 15 maj till 15 juli får vattenståndet därför inte öka med mer än 5 cm och inte sjunka med mer än 30 cm. Storlom får här representera typiska fågelarter generellt.

- Arealen för 3110 ska vara minst 706,7 hektar vid medelvattenstånd och nuvarande definition för områdesavgränsning av naturtypen. Länsstyrelsen bedömer att påverkan från vattenreglering är ett potentiellt hinder för att uppnå det här bevarandemålet.

Bevarandemålet om att vattendraget ska nå minst god ekologisk status enligt vattenförvaltningens miljökvalitetsnormer är borttaget sedan den senaste revideringen enligt instruktioner i ny vägledning för formulering av bevarandemål.

Naturtypen är sötvattensanknuten, och de av naturtypens bevarandemål som kan ha en koppling till arbetet med omprövning av vattenkraft har därför fördjupade beskrivningar i bilaga 3 till detta dokument.

Bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus: Det innebär att naturtypen är ganska välbevarad och förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

Dokumentation

Hushållningssällskapet. 2004. Förvaltnings- och Utvecklingsplan för Vallsjöns fvof.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 1990. Vattenvårdsprogram Nässjö kommun. Miljö i Jönköpings län 1990:13.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 1990. Vattenvårdsprogram Sävsjö kommun. Miljö i Jönköpings län 1990:9.
Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2003. Naturvärdesbedömning sjöar- Emån i Jönköpings län. Meddelande 2003:2.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Databas sjöregister.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Förslag till värdefulla vattenmiljöer. Arbetsmaterial skickat till Naturvårdsverket maj 2005.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Vattenkemidatabasen.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2009. Värdefulla vatten i Jönköpings län. Meddelande 2009:23.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2015. Nätprovfiske i Vallsjön 2014. Meddelande 2015:39.

Medins Sjö- och Åbiologi AB. 2004. Inventering av makrofyter i fyra sjöar inom Jönköpings län. Meddelande 2009:23.

VISS (Vatteninformationssystem Sverige), Vallsjön.

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA90114553>. Besökt 2024-01-10.

Artfakta, Sjöhortron. SLU Artdatabanken. <https://artfakta.se/artinformation/taxa/nostoc-zetterstedtii-232917/detaljer>. Besökt 2024-01-10.

Bilagor

Bilaga 1: Områdeskarta

Bilaga 2: Naturtypskoder för kartan

Bilaga 3: Fördjupad beskrivning av bevarandemål för sötvattenanknutna arter och naturtyper.

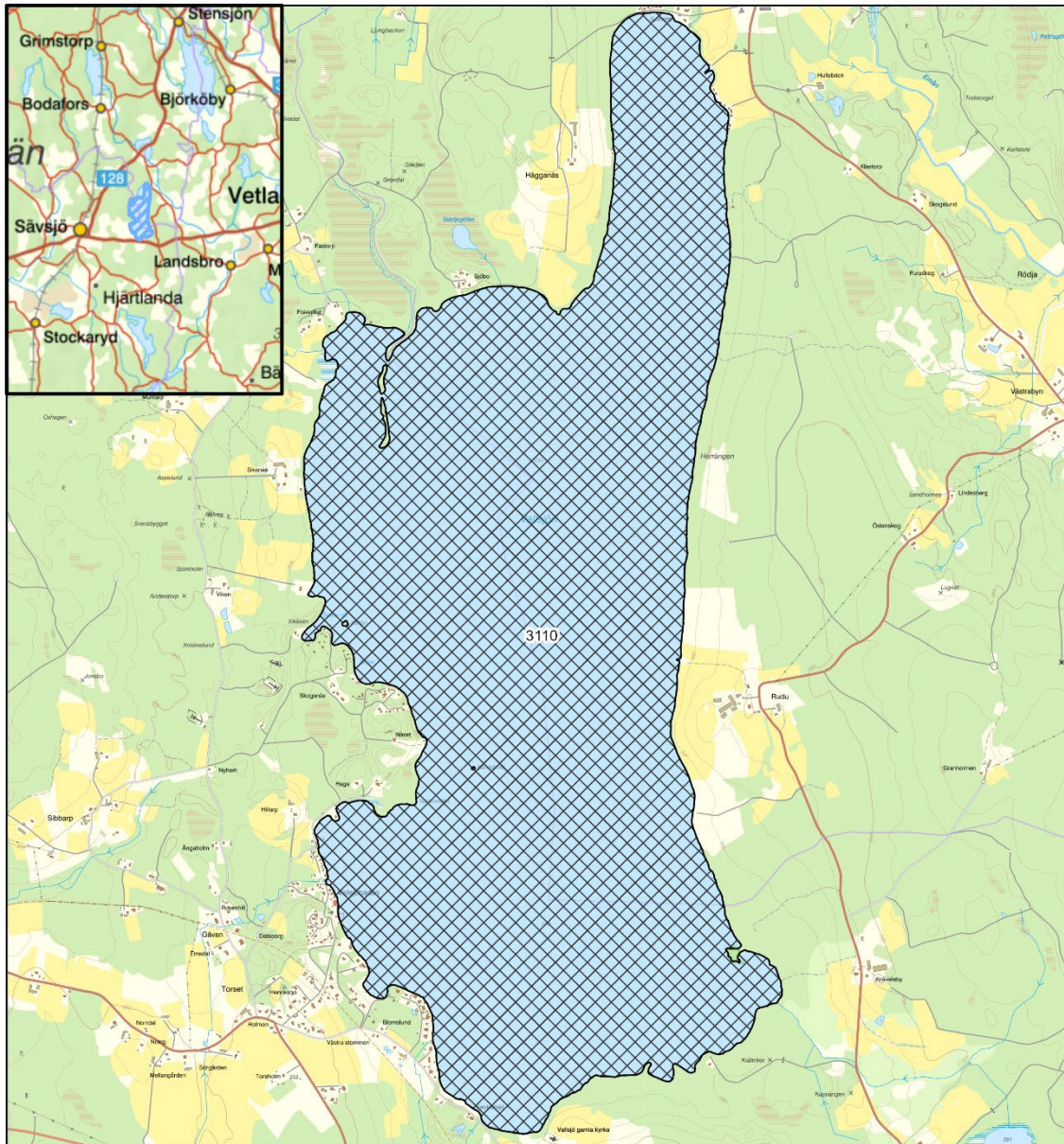
Bilaga 4: Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Bilaga 1: Områdeskarta

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Vallsjön
SE0310424

1:25 500 0 0,25 0,5 1 Kilometers

 Områdesgräns för Natura 2000

Bevarandestatus

 Gynnsam bevarandestatus

 Icke gynnsam bevarandestatus

 Utvecklingsmark

 Övrigt, icke naturtyp

 Ej bedömd status

 Naturtypsklassat område
(olika färgskalor)

 Punktobjekt

Bilaga 2: Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

3110 – Näringsfattiga slättsjöar

Bilaga 3: Fördjupad beskrivning av bevarandemål för sötvattenanknutna arter och naturtyper med koppling till vattenkraft.

Art- och habitatdirektivet (SAC)	Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
Naturtyp 3110 Näringsfattiga slättsjöar	Naturtypen ska ha klart vatten med stort siktdjup och lågt näringsinnehåll (>5m respektive totalfosfor <10,0 ug/l).	<i>Inte relevant ur vattenkraftsperspektiv.</i> Bevarandemålet bedöms motsvara hög status för kvalitetsfaktorerna näringsämnen och ljusförhållanden enligt HVFM 2019:25 för sjön och bedöms ha betydelse för de kvalitetskrav som behöver ställas i miljökvalitetsnormerna för ekologisk status. Bevarandemålet är viktigt för sjöns cyanobakterier.
	Vattenstatusen ska inte påverkas av gödning eller skogsbruk i sjöns närområde.	<i>Inte relevant ur vattenkraftsperspektiv.</i>
	Artsammansättningen ska vara naturlig.	<i>Inte relevant ur vattenkraftsperspektiv.</i> Syftet är att förhindra etablering av nya främmande arter. Redan befintliga främmande arter ska i den mån det är möjligt hanteras så att eventuell negativ påverkan undviks.
	Sjön ska ha stränder som tidvis blottläggs och som under dessa perioder hyser annuell pionjärvegetation. Perioden som avses är från mitten på maj till mitten på augusti.	Syftet är att tillgodose de behov på lämpliga substrat som finns för vissa av naturtypens typiska växtarter. Bevarandemålet bedöms motsvara minst god status för kvalitetsfaktorn hydrologisk regim enligt HVFM 2019:25 för sjön och bedöms ha betydelse för de kvalitetskrav som behöver ställas i miljökvalitetsnormerna för ekologisk status.

	Näringsfattiga slättsjöar är relativt grunda sjöar som ska ha klart vatten och näringsfattiga strandzoner.	<i>Inte relevant ur vattenkraftsperspektiv.</i>
	Naturligt förekommande arter ska kunna nå sina naturliga uppehålls- och reproduktionsområden.	Det ska inte förekomma hinder för arter att nå sina uppehålls- och reproduktionsområden som behövs för att tillgodose arternas behov. Syftet är att tillgodose att sjöns har ett stabilt och fungerande ekosystem och att de arter som finns i den i så stor mån som möjligt kan följa sina naturliga beteenden. Bevarandemålet bedöms motsvara minst god status för kvalitetsfaktorerna fisk, hydrologisk regim och konnektivitet (längsgående och sidledes)enligt HVFM 2019:25 och kan ha betydelse för de kvalitetskrav som behöver ställas i miljökvalitetsnormerna för ekologisk status.
	Habitaten ska hysa livskraftiga populationer av typiska arter som storlom och den rödlistade kolonibildande cyanobakterien sjöhjortron. • Onaturliga vattenståndsväxningar till följd av regleringar, kan omintetgöra eller försena storlomens häckning. Under perioden 15 maj till 15 juli får vattenståndet därför inte öka med mer än 5 cm och inte sjunka med mer än 30 cm. Storlom får här representera typiska fågelarter generellt.	Syftet är att tillgodose typiska arters och sjöhjortrons krav på livsmiljön. Bevarandemålet bedöms motsvara minst god status för kvalitetsfaktorn hydrologisk regim enligt HVFM 2019:25 och kan ha betydelse för de kvalitetskrav som behöver ställas i miljökvalitetsnormerna för ekologisk status.
	Arealen för 3110 ska vara minst 706,7 hektar vid	Regleringen av sjön ska inte leda till att sjöns medelvattenstånd

	medelvattenstånd och nuvarande definition för områdesavgränsning av naturtypen.	minskar, och på så sätt leder till att naturtypens areal minskar.

Bilaga 4: Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Kategori: RE (nationellt utdöd), CR (akuthotad), EN (starkt hotad), VU (sårbar), NT (nära hotad), LC (livskraftig). Arter upptagna i EU:s art- och habitatdirektiv.

Art (svenskt namn)	Art (latinskt namn)	Organismgrupp	Rödlistekategori	Art- och habitatdirektiv
Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	Fågel		
Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	Fågel		
Fiskmåsar	<i>Larus canus</i>	Fågel	NT	
Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	Fågel		
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	Fågel	VU	
Havstrut	<i>Larus marinus</i>	Fågel	VU	
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Fågel	NT	Bilaga 1 Fågeldirektivet
Kricka	<i>Anas crecca</i>	Fågel	VU	
Rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Fågel	NT	
Skrattmåsar	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Fågel	NT	
Sjöhjortron	<i>Nostoc zetterstedtii</i>	Cyanobakterier	NT	
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	Fågel	NT	Bilaga 1 Fågeldirektivet
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	Fågel	NT	
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	Fågel		
Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	Fågel	VU	